

Patienter med mag- och tarmproblem utreds ofta med endoskopi d.v.s. videoinspektion av mag- och tarmkanalen. På Endoskopiceentrum vid Cario S:t Görans Sjukhus arbetar heltidsskopister parallellt med gastromedicinare och gastrokirurger i ett nära samarbete med specialutbildade sjuksköterskor inom endoskopi.

Med böjliga videoinstrument undersöks patienter i övre och nedre mag-tarmkanalen. De vanliga diagnostiska undersökningarna är gastroskopi och koloskopi.

Bakgrund

2007 beslutade Stockholms läns landsting i en upphandling av endoskopi att Cario S:t Görans Sjukhus blev en av flera producenter med uppdrag att genomföra skopier på patienter i innerstaden och Västerort. Utöver detta uppdrag genomförs skopiundersökningar på sjukhusets motagningspatienter och ineliggande patienter.

1 mars 2010 flyttade Endoskopiceentrum in i de nya specialbyggda lokalerna med 5 undersökningsrum uppdelat på 3 rum för elektiv endoskopi, 1 rum för akuta skopier och 1 rum med genomlysningsmöjlighet där det även är förbättrat för att kunna utföra ERCP. Under året har en modern C-båge införskaffats med tanke på ERCP-verksamheten. Uppdraget är att genomföra diagnostiska undersökningar och terapeutiska ingrepp med hög kvalitet och med ett optimalt, säkert omhändertagande av enskilda patienter samt följa sjukhusets verksamhetsmål för god vård: kunskapsbaserad, säker, patientfokuserad, effektiv, jämlik och tillgänglig.

Medicinsk verksamhet

Vid koloskopi undersöks ändtarmen och tjocktarmen och även sista delen av tunntarmen kan inspekteras varvid man kan diagnosticera polyper, tumörer, inflammatorisk tarmsjukdom och annat. Vid gastroskopi undersöks matstrupe, magsäck och tolvfingertarm, varvid matstrups-katarr, magsår, tolvfingertarmsår och tumörsjukdom kan identifieras. I samband med undersökningarna kan också kirurgiska ingrepp genomföras med bl.a. ballongvidgning av förträngningar, borttagande av polyper och även blodstillning vid pågående blödning i tarmkanalen.

En stor del av undersökningarna genomförs utan att några läkemedel ges. Om behov föreligger kan lugnande och smärtstillande läkemedel ges och vid svåra, långvariga ingrepp eller hos speciellt oroliga och känsliga patienter kan djup sedering med Propofol användas och patienten upplever därmed en kortvarig sömn under undersökningen.

Personal & produktion 2010

Antal anställda		19
	Chefsjuksköterska	1
	Heltidsskopister varav 1 sektionschef	3
	Sjuksköterskor	12
	Undersköterskor	1
	Sekreterare	2
Diagnostiska skopier		
	Gastroskopier	3 324
	Koloskopier	2 518
	Sigmoideoskopier	194
	Övrigt (enteroskopi, skopi via stomi)	13
	Totalt	6 049
Terapeutiska skopier:		
	Dilatation övre GI-kanalen	34
	Dilatation nedre GI-kanalen	26
	Polypektomi övre GI-kanalen	27
	Polypektomi nedre GI-kanalen	493
	Injektionsbehandling övre GI-kanalen	48
	Injektionsbehandling nedre GI-kanalen	9
	Insättning PEG	56
	PEG byte	45
	Stentinläggning	20
	Propofolsederingar	773
	Övrig sedering	1 473
	ERCP	225

Många patienter utreds inläggande för akuta besvär från mag-tarmkanalen, där blödning från magsäck och tjocktarm är den vanligaste orsaken till akuta skopier.

Från kirurgmottagningen och medicinmottagningen remitteras också en stor del av de patienter som genomgår poliklinisk utredning av oklara mag-tarmsymtom och blödning. Möjlighet finns för primär/närsjukvård att remittera patienter direkt till Endoskopicentrum.

Endoskopisköterskor assisterar och Propofolsederar även vid ERCP-verksamhet som administreras av kirurgkliniken och genomförs på röntgenavdelningen.

Under slutet av 2010 har Endoskopicentrum hjälpt Ersta Sjukhus med 13 Geriatriska koloskopier i slutenvård. Ytterligare 13 genomförs i januari och februari 2011.

Samarbetspartners

Internt: Kirurgkliniken, Anestesi kliniken

Extern: Onkologiskt centrum, Unilabs (Röntgen och Patologi), primär/närsjukvård

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Endoskopicentrum deltar i sjukhusets övergripande kvalitetsarbete inom hygien, miljö och patientsäkerhet. Fortlöpande sker formella certifieringar för läkare gällande Propofolsedering och utförande av gastroskopi och koloskopi, samt för sköterskor gällande Propofolsedering.

Genomfört kvalitetsarbete 2010

- Fortlöpande genomgår personalen på enheten utbildning i förbättringsarbete enligt leanprinciper genom LEAN-spel och föreläsning.
- Enheten har varit på två gemensamma planeringsdagar med inriktning på rutiner och arbetsflöden.
- Under året har 142 patienter genomgått screening för tjocktarmscancer inom ramen för Onkologiskt Centrums projekt som fortlöpande pågår i Stockholm.
- Tre kirurger har genomgått grundkurs för diagnostisk gastroskopi och därmed erhållit certifiering för gastroskopi.
- En kirurg har erhållit koloskopicertifiering.
- Två ST-läkare inom gastroenterologi har erhållit gastroskopicertifiering.
- En läkare från externt sjukhus har erhållit gastroskopicertifiering.
- Tre sjuksköterskor har erhållit Propofolcertifiering.
- Koloskopiverksamheten är kvalitetssäkrad med fotodokumentation. Vid exklusion av strikturer och orena tarmar som senare erhållit koloskopitid är cecal intubation genomförd vid 99.5 % av samtliga koloskopier.

Planerade kvalitetsförbättringar 2011

- Delar av ERCP-verksamheten planeras att under våren förläggas till Endoskopicentrum.
- Införande av rapporteringsregister av komplikationer och egen patientenkät på enheten utöver Indikator planeras, liksom fortsatt förbättringsarbete för att kunna införa kvalitetsförbättring i vardagen i vårt arbetsflöde, enligt leanprinciper.

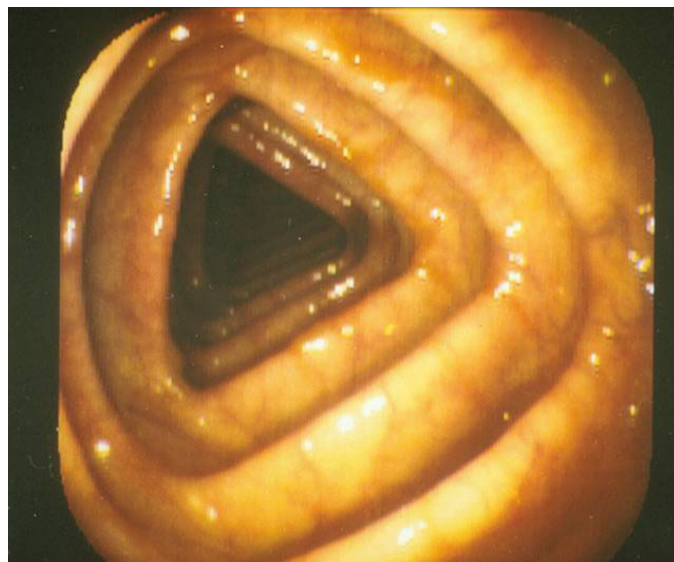
Komplikationer 2010

En instrumentperforation i sigma vid koloskopi, som lyckosamt genomgått kirurgisk behandling

Två postpolypektomiblödningar varav en lyckosamt genomgått högersidig hemikolektomi och 1 patient endast observerad

1 täckt duodenal perforation efter ballongdilatation, konservativt behandlad

2 blödningar efter polypektomi varav en transfunderad och en opererad med högersidig hemikolektomi

Endoskopibild från kolon transversum

Kontaktpersoner

René Tour, överläkare, sektionschef

Epost: rene.tour@capio.se

Ing-Marie Kahlbom, vårdenhetschef Endoskopicentrum

Epost: ingmarie.kahlbom@capio.se

Capio S:t Görans Sjukhus

Capio S:t Görans Sjukhus, Medicinkliniken
Sankt Göransplan 1, 112 81 Stockholm
tel 08-58 70 10 00, www.capiostgoran.se